

Univerza v Mariboru

Slomškov trg 15
2000 Maribor, Slovenija

JAVNA OBRAVNAVA

Št.: 013-3/2023/4/531-TV

Maribor, 24. 5. 2023

PREDLOG ZA OBRAVNAVO OSNUTKA PRAVILNIKA O MERILIH IN POSTOPKU ZA PRIZNAVANJE POMEMBNIH UMETNIŠKIH DEL

1. Obrazložitev

Iz Strategije Univerze v Mariboru 2021-2030 izhaja, da si bo Univerza v Mariboru z zavezanostjo raziskovalni odličnosti in ustvarjanju spodbudnega okolja za doseganje vrhunskih raziskovalnih **in umetniških dosežkov** prizadevala za odkrivanje novega znanja, povezovanje z vodilnimi mednarodnimi raziskovalnimi organizacijami za sodelovanje v znanstvenoraziskovalnih **in umetniških projektih**, vključevanje v mednarodne integracije in centre odličnosti, ustvarjanje priložnosti za dejavno vključevanje študentov v raziskovalno, **umetniško** in razvojno delo ter utrjevanje dejavnosti prenosa znanja za prispevek k razvoju družbe, reševanju globalnih izzivov in gospodarskemu napredku v regiji in širšem okolju. Med strateškimi cilji med drugim našteva

- trajnosten, družbeno odgovoren in kakovosten razvoj znanstvenih ved **in umetniških disciplin** ter raziskovalnih področij in podpodročij, ki jih razvija UM, ob upoštevanju načel pametne specializacije s poudarkom na reševanju družbenih izzivov;
- prizadevanje za stabilno sistemsko financiranje raziskovalnega **in umetniškega dela na UM** ter vzpostavljanje primerljivih pogojev za kakovostno raziskovalno okolje, ki bo omogočalo uravnotežen razvoj na vseh članicah;
- doseganje znanstvene **in umetniške odličnosti** na vseh področjih delovanja raziskovalnih in umetniških skupin UM, upoštevajoč načela Leidenskega manifesta.

Nadalje, Statut Univerze v Mariboru v 11. členu opredeljuje, da Univerza zagotavlja razvoj znanosti, **umetnosti** in strok ter prek svojih članic v izobraževalnem procesu posreduje spoznanja z naravoslovnega, tehniškega in tehnološkega, zdravstvenega, kmetijskega, družboslovnega in humanističnega znanstvenega oziroma **umetniškega** in strokovnega področja ter nadaljuje v 12. členu, iz katerega izhaja, da univerza prek fakultet (članic univerze) opravlja izobraževalne, znanstveno – raziskovalne **in umetniške dejavnosti**, ki temeljijo na eni ali več sorodnih ali med seboj povezanih znanstvenih disciplinah oziroma umetniških področjih in strok na v drugem odstavku tega člena navedenih študijskih področjih.

Do sprejetja pravilnika o priznanju pomembnih umetniških del velja, da kdor izpolnjuje pogoje za izvolitev v naziv visokošolskega učitelja umetniških disciplin za določeno področje, ima z izvolitvijo v naziv priznana umetniška dela za to področje, kot je to opredeljeno v 2.odst. 184. člena Statuta UM.

Upošteva je navedeno ter z namenom ureditve posebnega postopka priznanja pomembnih umetniških del v okviru Univerze v Mariboru, je rektor Univerze v Mariboru imenoval posebno delovno skupino, ki je preverila možnosti ureditve omenjenega področja v okviru Univerze v Mariboru ter tudi pripravila predlog rešitve.

Rektor Univerze v Mariboru
prof. dr. Zdravko Kačič

2. Besedilo osnutka

Na podlagi 184. člena in 253. člena Statuta Univerze v Mariboru (Uradni list RS št. 41/2021 – UPB 13 in 20/2023) je Senat Univerze v Mariboru na svoji seji dne sprejel naslednji

Pravilnik o merilih in postopku za priznavanje pomembnih umetniških del št. ...

Splošna določila

1. člen

Ta pravilnik določa merila za priznavanje pomembnih umetniških del za pouk predmetov, pri katerih je za usposobljenost učiteljev pomembnejše merilo umetniška kot znanstvena usposobljenost.

2. člen

(1) Priznanje pomembnih umetniških del je najvišji umetniški naslov, ki ga podeljuje Univerza v Mariboru.

(2) Priznanje pomembnih umetniških del je v postopku za volitve v naziv enakovredno pogoju doktorata znanosti in je pomembno za tista habilitacijska področja, pri katerih je tudi v izobraževalnem procesu umetniška ustvarjalnost ključnega pomena.

3. člen

Postopek priznanja pomembnih umetniških del je mogoče izpeljati le za tiste kandidate, za katere članica Univerze v Mariboru izkaže interes.

4. člen

Priznanje pomembnih umetniških del je mogoče podeliti za stvaritve na področjih:

1. glasbene ustvarjalnosti in poustvarjalnosti;
2. dramske igre;
3. izvirne umetniške besede;
4. gledališke, radijske filmske in televizijske režije;
5. dramskega pisanja;
6. dramaturgije uprizoritev;
7. plesa in koreografije;
8. scenografije in kostumografije;
9. montaže in kamere;
10. lutkarstva;
11. slikarstva, kiparstva in grafike;
12. restavratorstva;
13. vizualnih komunikacij;

14. arhitekture, urbanizma in oblikovanja krajine;
15. industrijskega, modnega in unikatnega oblikovanja ter
16. videa, fotografije in novih umetniških praks.

5. člen

(1) Priznanje pomembnih umetniških del je mogoče dobiti za umetniške stvaritve, ki so bile javno predstavljene.

(2) Predmet obravnave so lahko:

1. glasbeni ustvarjalni in poustvarjalni dosežki, ki so predstavljeni na koncertih, nosilcih zvoka, opernih in gledaliških odrih;
2. stvaritve na področju gledališča, radia, filma in televizije (npr. igra, pantomima, lutkarstvo, balet in ples, umetniška beseda, režija, scenografija, kostumografija, koreografija, kamera, montaža);
3. samostojne in skupinske razstave, navzočnost v stalnih zbirkah muzejsko/galerijskih ustanov, javni spomeniki, monumentalne stenske slike, video dela, video instalacije in video interaktivni projekti, književne ilustracije, izdaja grafičnih map in grafična oprema;
4. izvedeni projekti, kot tudi idejni in natečajni projekti na področju arhitekture in urbanizma, krajinske arhitekture, vizualnih komunikacij, industrijskega, modnega in unikatnega oblikovanja uporabnih predmetov ter oblikovanja tekstilij in oblačil, oblikovanja uporabnih predmetov in vidnih sporočil, oblikovanja tekstilij in oblikovanja konstrukcij;
5. izvedeni konservatorski in restavratorski posegi na urbanističnih, arhitekturnih in krajinskih ansamblih, likovnih umetninah in sorodnih predmetih kulturne dediščine.

(3) Skupinska umetniška stvaritev je lahko predmet obravnave le v primeru, ko je pri njenem nastanku jasno viden in prepoznaven delež kandidata, ki se poteguje za priznanje pomembnih umetniških del.

6. člen

Priznanje pomembnih umetniških del se lahko podeli za umetniške stvaritve, ki so izjemne glede na svojo:

1. odmevnost v širšem mednarodnem prostoru;
2. mojstrstvo pri obvladovanju izraznega medija;
3. umetniško izvirnost in samoniklost;
4. inovativnost.

7. člen

(1) Organ po tem pravilniku je organ univerze oziroma organ članice, ki mu Statut Univerze v Mariboru ali ta pravilnik dajeta pristojnost za odločanje v postopku priznanja pomembnih umetniških del.

(2) Odgovorna oseba organa po tem pravilniku je predsedujoči posameznemu organu.

(3) Uradna oseba je oseba, zaposlena v strokovni službi rektorata univerze.

(4) Kandidat je vložnik vloge za podelitev priznanja pomembnih umetniških del.

(5) Odgovorna oseba organa, član organa oziroma pooblaščen uradna oseba ne sme odločati, ali opravljati posameznih dejanj v postopku:

1. če je ta kandidat, poročevalec ali pooblaščenec kandidata,
2. če je v krvnem sorodstvu s kandidatom oz. pooblaščenec kandidata v ravni ali stranski vrsti do vštete četrtga kolena, če je z njim v zakonski zvezi, četudi je zakonska zveza prenehala, ali če z njim živi oziroma je živela v zunajzakonski skupnosti,
3. če je bila udeležena pri odločanju organa na prvi stopnji.

(6) Odgovorna oseba organa oziroma pooblaščen uradna oseba, ki naj bi odločala v postopku izvolitev v naziv, mora takoj, ko izve za izločitveni razlog iz petega odstavka tega člena, prenehati z nadaljnjim odločanjem v zadevi in to sporočiti organu, ki je pristojen za odločanje o izločitvi.

(7) V pravilniku uporabljeni izrazi, zapisani v moški spolni slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za vse spole.

Komisija za podeljevanje priznanj pomembnih umetniških del

8. člen

(1) Zaradi zagotavljanja enotnih kriterijev odličnosti pri podeljevanju priznanja pomembnih umetniških del ima Senat Univerze v Mariboru posebno stalno Komisijo za podeljevanje priznanj pomembnih umetniških del (v nadaljevanju: Komisija), ki jo imenuje Senat Univerze v Mariboru. Komisija je obenem tudi posvetovalno telo organov Univerze v Mariboru za področje umetnosti.

(2) Komisija je pristojna podajati pobude na vodstvo UM glede izboljšave položaja umetnosti na univerzi.

(3) Komisijo vodi prorektor UM, pristojen za umetniško dejavnost.

(4) Člani Komisije so po en habilitiran visokošolski učitelj z naslednjih umetniških področij:

- likovna umetnost,
- glasba, kompozicija, dirigiranje in izvajanje glasbe,
- arhitektura in prostorsko načrtovanje,
- inženirsko oblikovanje.

(5) Člane Komisije imenuje Senat Univerze v Mariboru na predlog senatov članic univerze, ki gojijo umetniška področja, ki so navedena v prejšnjem odstavku tega člena. Po svojem položaju je član Komisije prorektor UM, pristojen za umetniško dejavnost.

(6) Mandat članov Komisije je štiri leta.

(7) Senat članice univerze lahko na Senat Univerze v Mariboru poda predlog dopolnitve članstva Komisije s predstavniki novih umetniških področij. Senat Univerze v Mariboru o predlogu odloča ob upoštevanju mnenja Komisije.

Postopek za pridobitev priznanja pomembnih umetniških del

9. člen

(1) Postopek za pridobitev priznanja pomembnih umetniških del se začne na osebno prošnjo kandidata, ki jo vложи na rektorat univerze. Prošnji mora kandidat priložiti dokazila o umetniških delih in njihovi javni predstavitvi, s katerimi dokazuje, da je umetniško prepoznaven. V vlogi prav tako mora biti navedeno, za stvaritve na katerem področju kandidat želi pridobiti priznanje pomembnih umetniških del.

(2) Postopek za izvolitev se prične z dnem vložitve vloge s strani kandidata.

(3) Kandidat s podpisom vloge jamči, da so podatki, navedeni v vlogi, pravilni in resnični.

10. člen

(1) Če je vloga nepopolna, nerazumljiva ali ni pravilno sestavljena, je samo zaradi tega ni dovoljeno zavreči. Uradna oseba v roku petih delovnih dni od prejema vloge za podelitev priznanja pomembnih umetniških del pozove kandidata, da pomanjkljivosti odpravi v roku, določenem v zahtevi za dopolnitev. Rok za dopolnitev ne sme biti krajši od 30 dni. Če kandidat pomanjkljivosti ne odpravi v določenem roku, se šteje, da je vloga nepopolna in jo je potrebno s sklepom rektorja univerze zavreči. Zoper ta sklep je dovoljena pritožba na Senat Univerze v Mariboru, ki se vложи v petnajstih dneh od dneva, ko je kandidatu bil vročen sklep, ki se izpodbija. Pritožba se vложи pisno na rektorat univerze ali poda ustno na zapisnik.

(2) Rok za dopolnitev vloge je mogoče podaljšati. O podaljšanju rokov odloča uradna oseba.

11. člen

(1) V roku 5 delovnih dni od prejema popolne vloge kandidata uradna oseba o tem obvesti članico, na kateri bo tekel postopek priznanja pomembnih umetniških del, in ji dostavi elektronsko kopijo celotne dokumentacije.

(2) Senat članice, na kateri teče postopek, imenuje na predlog oddelkov, ki gojijo umetniška področja, v enem mesecu od vložitve vloge oziroma najkasneje na drugi naslednji seji po prejemu obvestila o vložitvi vloge za podelitev priznanja pomembnih umetniških del najmanj tri poročevalce, ki naj ocenijo kakovost in raven umetniških del, ki jih je predložil kandidat.

(3) Vsi trije poročevalci morajo biti visokošolski učitelji, ki delujejo na umetniškem področju kandidata. Vsaj eden od poročevalcev mora biti učitelj druge fakultete Univerze v Mariboru oziroma učitelj druge domače ali tuje univerze.

(4) Sklep o imenovanju komisije za izdelavo poročila na podlagi sklepa senata izda senat članice. Sklep pripravi uradna oseba. Če je kandidat v postopku dekan, njegove naloge v postopku opravi pooblaščen prodekan.

(5) V času senatnih počitnic postopek miruje in roki ne tečejo.

12. člen

(1) Vsak od poročevalcev v roku dveh mesecev od imenovanja izdela svojo oceno in jo v zapečateni kuverti pošlje na rektorat Univerze v Mariboru, s pripisom »priznanje pomembnih umetniških del«.

(2) Kandidatu mora biti ves čas trajanja postopka, kot tudi po njem, omogočen vpogled v vso dokumentacijo, ki je bila podlaga za izdelavo poročil in podelitev priznanj pomembnih umetniških del.

(3) Poročevalci za korektnost in vsebino pripravljenega poročila prevzemajo moralno in strokovno odgovornost.

13. člen

(1) Po prejemu poročil uradna oseba predloži dokumentacijo v obravnavo Komisiji.

(2) Komisija lahko, če se ji zdi potrebno, imenuje dodatne poročevalce iz vrst domačih ali tujih učiteljev, priznanih umetnikov ali umetnostnih kritikov.

(3) Če Komisija na temelju ocen poročevalcev in po celoviti presoji predloženega gradiva ugotovi, da predstavljajo kandidatova dela izjemne umetniške dosežke, izda sklep o podelitvi soglasja k izdaji priznanja o pomembnem umetniškem delu. V nasprotnem primeru Komisija izda sklep, s katerim soglasje zavrne.

(4) Sklep Komisije mora biti obrazložen.

(5) Zoper sklep Komisije pritožba ni dovoljena.

(6) Komisija s svojo odločitvijo seznaní senat članice, na kateri teče postopek, kateremu posreduje obrazložen sklep.

14. člen

(1) Senat članice, na kateri teče postopek, lahko po prejemu sklepa o podelitvi oziroma zavrnitvi soglasja Komisije sprejme sklep, s katerim predlaga rektorju, da kandidatu podeli priznanje pomembnih umetniških del, oziroma sklep, s katerim prošnjo kandidata zavrne.

(2) Senat članice mora sprejeti sklep najkasneje v roku meseca dni oziroma najkasneje na drugi naslednji seji senata članice po prejetju celotne dokumentacije s strani uradne osebe, razen v času senatnih počitnic.

(3) Sklep mora biti v obeh primerih obrazložen.

15. člen

(1) Zoper sklep senata članice, s katerim je bila prošnja kandidata za priznanje pomembnih umetniških del zavrnjena, ima kandidat v 15 dneh po prejemu pisnega odpravljanja sklepa pravico do pritožbe.

(2) O pritožbi kandidata zoper sklep senata članice odloča Senat Univerze v Mariboru.

(3) Odločba Senata Univerze v Mariboru o pritožbi kandidata je dokončna.

16. člen

(1) Rektor na podlagi predloga senata članice za podelitev priznanja pomembnih umetniških del izda odločbo, s katero kandidatu podeli priznanje pomembnih umetniških del.

(2) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka tega člena pritožba ni dovoljena.

17. člen

Priznanje pomembnih umetniških del podeli kandidatu rektor Univerze v Mariboru na enotnem dokumentu Univerze v Mariboru.

18. člen

Sklep o priznanju pomembnih umetniških del velja samo za zaproseno umetniško področje. Podelitev priznanja, ki je pogoj za prvo izvolitev v naziv visokošolskega učitelja, velja za vse nadaljnje izvolitve v isti ali višji naziv na tem področju.

19. člen

Kandidat lahko takoj po prejemu listine o priznanju pomembnih umetniških del le-to uporabi v habilitacijskem postopku.

20. člen

Kandidat, katerega prošnja za priznanje pomembnih umetniških del je bila zavrnjena, lahko vloži ponovno vlogo za priznanje pomembnih umetniških del, vendar ne pred potekom 12 mesecev od pravnomočnosti zavrnilnega sklepa senata članice.

21. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Obvestilih Univerze v Mariboru.

Predsednik Senata Univerze v Mariboru
Rektor Univerze v Mariboru
Prof. dr. Zdravko Kačič